

V Bruseli 24. marca 2026
(OR. en)

6884/26

**Medziinštitucionálny spis:
2025/0390(APP)**

**COMPET 258
RECH 91
FIN 347
ENER 98**

LEGISLATÍVNE AKTY A INÉ PRÁVNE AKTY

Predmet: ROZHODNUTIE RADY, ktorým sa stanovujú opatrenia potrebné na vykonávanie Protokolu č. 37 o finančných následkoch uplynutia platnosti Zmluvy o založení ESUO a o Výskumnom fonde pre uhlie a oceľ, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o fungovaní Európskej únie, a ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 2003/76/ES

ROZHODNUTIE RADY (EÚ) 2026/...

Z ...,

ktorým sa stanovujú opatrenia potrebné na vykonávanie Protokolu č. 37 o finančných následkoch uplynutia platnosti Zmluvy o založení ESUO a o Výskumnom fonde pre uhlie a oceľ, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o fungovaní Európskej únie, a ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 2003/76/ES

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Protokol č. 37 o finančných následkoch uplynutia platnosti Zmluvy o založení ESUO a o Výskumnom fonde pre uhlie a oceľ, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o fungovaní Európskej únie, a najmä na jeho článok 2 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na súhlas Európskeho parlamentu¹,

konajúc v súlade s mimoriadnym legislatívnym postupom,

¹ Súhlas z ... 2026 (zatiaľ neuvverejnený v úradnom vestníku).

keďže:

- (1) Platnosť Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva uhlia a ocele uplynula 23. júla 2002 v súlade s článkom 97 uvedenej zmluvy. Všetky aktíva a pasíva Európskeho spoločenstva uhlia a ocele (ďalej len „ESUO“) sa previedli na Európske spoločenstvo 24. júla 2002.
- (2) V súlade s Protokolom č. 37 o finančných následkoch uplynutia platnosti Zmluvy o založení ESUO a o Výskumnom fonde pre uhlie a oceľ (ďalej len „Protokol“), ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o fungovaní Európskej únie, sa má čistá hodnota aktív a pasív ESUO, ako sa uvádzajú v súvahe ESUO, považovať za aktíva určené na výskum v odvetviach súvisiacich s uhoľným a oceliarskym priemyslom, uvádzané ako „ESUO v likvidácii“ a po skončení likvidácie ESUO ako „aktíva Výskumného fondu pre uhlie a oceľ“ (ďalej spoločne len „aktíva“).
- (3) V Protokole sa ďalej stanovuje, že príjmy z týchto aktív, uvádzané ako „Výskumný fond pre uhlie a oceľ“ (ďalej len „VFUO“), sa majú použiť výlučne na výskum mimo rámcového výskumného programu v odvetviach súvisiacich s uhoľným a oceliarskym priemyslom v súlade s Protokolom a aktami prijatými na jeho základe.

- (4) Rada 1. februára 2003 prijala rozhodnutie 2003/76/ES², ktorým sa ustanovili pravidlá vykonávania Protokolu.
- (5) Už niekoľko rokov sa hodnota vytvorených príjmov pridelených na financovanie výskumných projektov v oblasti uhlia a ocele znižuje v dôsledku nízkych úrokových sadzieb a aktíva neprinášajú dostatočné príjmy na financovanie súčasnej ročnej alokácie pre VFUO na výzvy vo výške 111 miliónov EUR stanovenej rozhodnutím 2003/76/ES. V dôsledku strát v rokoch 2022 a 2023 boli výzvy v rokoch 2024 a 2025 v plnej miere financované z predaja aktív. Hoci v roku 2026 a prípadne aj v nasledujúcich rokoch sa bude z realizovaného zisku uhrádzať časť ročnej alokácie, neočakáva sa, že bude dostatočný nato, aby umožnil financovanie zmysluplného pracovného programu.
- (6) V rámci svojho úsilia o posilnenie konkurencieschopnosti odvetvia ocele Únie a zabezpečenie budúcnosti tohto odvetvia Komisia vo svojom oznámení z 19. marca 2025 Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom „Európsky akčný plán pre oceľ a kovy“ oznámila, že navrhne celkovú reformu VFUO, aby zjednodušila a ďalej urýchlila investície do výskumu ocele. Takéto urýchlienie by malo odrážať potreby odvetvia.

² Rozhodnutie Rady 2003/76/ES z 1. februára 2003, ktorým sa ustanovujú opatrenia potrebné na vykonávanie protokolu tvoriaceho prílohu k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva o finančných dôsledkoch ukončenia platnosti Zmluvy o ESUO a o Výskumnom fonde uhlia a ocele (Ú. v. EÚ L 29, 5.2.2003, s. 22, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2003/76\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2003/76(1)/oj)).

- (7) Energetická transformácia prostredníctvom odklonu od fosílnych zdrojov energie, najmä od uhlia, predstavuje v súčasnosti výzvu, najmä vzhľadom na potrebu zabezpečiť spravodlivú transformáciu, najmä v prípade odvetví a pracovníkov v regiónoch závislých od uhlia. Medzi ďalšie výzvy patrí zmiernenie emisií metánu z uhoľných baní v kontexte vykonávania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1787³.
- (8) Očakáva sa, že od augusta 2027 nebude mať ESUO v likvidácii žiadne záväzky ani pohľadávky, čo umožní dokončenie jeho likvidácie.
- (9) Vzhľadom na neexistenciu záväzkov ESUO v likvidácii je možný predaj časti aktív na účely financovania výskumných projektov v odvetviach uhlia a ocele.
- (10) Vzhľadom na kombinované finančné zmeny a politické úvahy by sa veľkosť výskumného programu mala určiť tak, aby sa aktíva mohli použiť a správne vykonávať v súlade s cieľmi Protokolu a zásadami správneho finančného riadenia. Potrebný rozsah vzhľadom na veľkosť výskumného programu nemožno dosiahnuť len použitím príjmov alebo obmedzenej časti zvyšných aktív. Vzhľadom na sumy potrebné na výskumný program sa vyžaduje použitie všetkých aktív. Malo by byť preto možné použiť zvyšné aktíva na poskytnutie zmysluplnej podpory mimo rámcového programu pre výskum Únie hodnotným projektom kolaboratívneho výskumu, ktoré majú potrebný rozsah na vytvorenie pridanej hodnoty Únie v odvetviach uhlia a ocele.

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1787 z 13. júna 2024 o znižovaní emisií metánu v odvetví energetiky a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/942 (Ú. v. EÚ L, 2024/1787, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj>).

- (11) Komisia vo svojom oznámení z 26. februára 2025 Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom „Dohoda o čistom priemysle“ a v Európskom akčnom pláne pre oceľ a kovy podporuje ekonomické dôvody na rozsiahle investície v Únii v nadchádzajúcich rokoch vrátane investícií do oceliarskeho priemyslu. Na základe tohto politického stimulu by mal VFUO prispieť k rýchlejšej transformácii k čistejším technológiám tým, že bude financovať časť potrebného výskumného úsilia vrátane prípravného výskumu pre veľké investície a ďalšieho výskumu na podporu zavádzania rozsiahlych investícií.
- (12) Očakáva sa, že v prípade výziev z rokov 2027 až 2033 vo výške do 120 miliónov EUR ročne a v roku 2034 vo výške rovnajúcej sa dostupným zvyšným neprideleným aktívam sa využijú súkromné investície na posilnenie konkurencieschopnosti a urýchlenie priemyselnej transformácie odvetví uhlia a ocele na ceste k zelenej transformácii a dekarbonizácii. Mali by sa preto stanoviť primerané ročné alokácie, ktoré umožnia takéto výzvy a zmysluplnú podporu do konca roku 2034.
- (13) V záujme pridelenia všetkých čistých príjmov z investícií a uľahčenia zvýšenia alokácie na rok 2027 zo 111 miliónov EUR na sumu do 120 miliónov EUR je vhodné skrátiť časový rámec pri ich pridelovaní tak, že konečná súvaha aktív za rok n pokryje alokáciu v roku n+1 v rokoch 2026 až 2033, pričom sa zachovávajú ročné alokácie, ktoré už boli stanovené rozhodnutím 2003/76/ES.

- (14) Obe odvetvia podporujú súčasné rozdelenie pridelených rozpočtových prostriedkov medzi výskum uhlia vo výške 27,2 % a výskum ocele vo výške 72,8 % a toto rozdelenie je naďalej primerané vzhľadom na ich príslušné potreby a schopnosť čerpania.
- (15) S cieľom prispôsobiť sa možným potrebám financovania výskumu v odvetví uhlia alebo ocele v prípade nedostatočného čerpania prostriedkov v druhom odvetví, by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o zmenu tohto rozhodnutia zmenou percentuálneho podielu finančných prostriedkov pridelených na výskum súvisiaci s uhlím a na výskum súvisiaci s oceľou, ak je to potrebné na plné využitie aktív v roku 2034. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočňovala príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva⁴. Predovšetkým v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako expertom z členských štátov a experti Európskeho parlamentu a Rady majú systematický prístup na zasadnutia skupín expertov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.

⁴ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

- (16) Rozhodnutie 2003/76/ES by sa preto malo zrušiť. Až do skončenia likvidácie ESUO je však vhodné zachovať uplatňovanie článku 1 uvedeného rozhodnutia až do ukončenia finančných operácií ESUO v likvidácii,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Komisia je zodpovedná za stanovenie opatrení potrebných na vykonávanie Protokolu č. 37 o finančných následkoch uplynutia platnosti Zmluvy o založení ESUO a o Výskumnom fonde pre uhlie a oceľ, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o fungovaní Európskej únie.
2. Komisia je zodpovedná za riadenie finančných operácií aktív „ESUO v likvidácii“ a po skončení likvidácie ESUO „aktív Výskumného fondu pre uhlie a oceľ“ (ďalej spoločne len „aktíva“).

Článok 2

1. Komisia riadi aktíva takým spôsobom, aby sa zachovala ročná alokácia Výskumného fondu pre uhlie a oceľ (ďalej len „VFUO“) vo výške do 120 miliónov EUR na roky 2027 až 2033 vrátane na financovanie výskumu v odvetviach súvisiacich s uhoľným a oceliarskym priemyslom. Zvyšné nepridelené aktíva sú súčasťou alokácie na rok 2034, ktorá sa rovná trhovej hodnote týchto aktív v čase prevodu do VFUO s prihliadnutím na trhové podmienky. Táto alokácia sa použije na financovanie výskumu v odvetviach súvisiacich s uhoľným a oceliarskym priemyslom v roku 2034 a v nasledujúcich rokoch.

2. Výskumné činnosti týkajúce sa ocele sa zameriavajú na procesy udržateľnej a nízkouhlíkovej výroby a konečnej úpravy ocele, vytváranie pokročilých oceliarskych výrobkov a vedúcich trhov, ochranu zdrojov, obehové hospodárstvo, rozvoj zručností a zlepšenie pracovných podmienok a využívanie digitálnych technológií. Výskumné činnosti týkajúce sa výskumných projektov v oblasti uhlia sa zameriavajú na riadenie spravodlivej transformácie, a to aj zmenou účelu bývalých uhoľných baní alebo uhoľných baní v procese zatvárania a súvisiacej infraštruktúry vrátane regiónov, v ktorých sa nachádzajú, v súlade s nariadeniami Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/523⁵, (EÚ) 2021/1056⁶ a (EÚ) 2021/1229⁷ a v súlade s článkom 4 ods. 2 tohto rozhodnutia.
3. Ročná alokácia sumy uvedenej v odseku 1 sa skladá z čistého príjmu z investícií a zo sumy peňažných prostriedkov, ktorá sa vytvorí predajom časti aktív.

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/523 z 24. marca 2021, ktorým sa zriaďuje Program InvestEU a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2015/1017 (Ú. v. EÚ L 107, 26.3.2021, s. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj>).

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1056 z 24. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Fond na spravodlivú transformáciu (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj>).

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1229 zo 14. júla 2021 o úverovom nástroji pre verejný sektor v rámci Mechanizmu spravodlivej transformácie (Ú. v. EÚ L 274, 30.7.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1229/oj>).

Článok 3

1. Každý rok sa zostaví výkaz ziskov a strát, súvaha a finančná správa, v ktorých sa budú prezentovať, samostatne od ostatných finančných operácií Únie, investičné transakcie a operácie riadenia aktív podľa článku 2.

Finančné výkazy uvedené v prvom pododseku tohto odseku budú pripojené k finančným výkazom, ktoré Komisia každý rok zostavuje podľa článku 318 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) a článku 247 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509⁸.

2. Na transakcie a operácie uvedené v odseku 1 tohto článku sa uplatňujú právomoci Európskeho parlamentu, Rady a Dvora audítorov týkajúce sa kontroly a absolutória uvedené v ZFEÚ a v nariadení (EÚ, Euratom) 2024/2509.

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

Článok 4

1. Čisté príjmy z investícií podľa článku 2 a sumy peňažných prostriedkov, ktoré budú vytvorené predajom časti aktív, predstavujú príjmy v rámci všeobecného rozpočtu Únie. Tieto príjmy a sumy peňažných prostriedkov sa vyhradia na osobitný účel, a to na financovanie výskumných projektov v odvetviach súvisiacich s uhoľným a oceliarskym priemyslom, na ktoré sa nevzťahujú rámcové výskumné programy. Tvorí VFUO a budú riadené Komisiou.

2. Čisté príjmy a sumy peňažných prostriedkov uvedené v odseku 1 sa rozdelia na pracovné programy, pričom 27,2 % sa pridelí na výskum súvisiaci s uhlím a 72,8 % na výskum súvisiaci s oceľou.

Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 7, ktorými sa mení tento percentuálny podiel finančných prostriedkov pridelených na výskum súvisiaci s uhlím a na výskum súvisiaci s oceľou uvedený v prvom pododseku tohto odseku, ak je to potrebné na plné využitie aktív v roku 2034.

3. Nepoužitú čistú príjmy a sumy peňažných prostriedkov vyhradené podľa odseku 1, ktoré sú stále k dispozícii 31. decembra v ktoromkoľvek danom roku, ako aj spätne získané sumy sa automaticky prenesú do nasledujúceho roka.

4. Rozpočtové prostriedky zodpovedajúce zrušeným záväzkom automaticky prepadnú na konci každého finančného roka. Rezervy na záväzky uvoľnené v dôsledku zrušenia sa dajú k dispozícii VFUO.

Článok 5

Čistý príjem a sumy peňažných prostriedkov dostupné na financovanie výskumných projektov v roku n+1 sa vykážu v súvahe ESUO v likvidácii za rok n a po skončení likvidácie v súvahe aktív VFUO za rok n, a to až do alokácie zvyšných aktív v roku 2033 na rok 2034.

Článok 6

Administratívne výdavky vznikajúce z operácií likvidácie, investovania a riadenia uvedených v tomto rozhodnutí hradí Komisia zo všeobecného rozpočtu Únie.

Článok 7

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.

2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 4 ods. 2 druhom pododseku sa Komisii udeľuje na obdobie ôsmich rokov od ... [deň nadobudnutia účinnosti tohto rozhodnutia].
3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 4 ods. 2 druhom pododseku môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.

6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 4 ods. 2 druhého pododseku nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o jeden mesiac.

Článok 8

Rozhodnutie 2003/76/ES sa zrušuje.

Článok 1 rozhodnutia 2003/76/ES sa však naďalej uplatňuje na finančné operácie ESUO v likvidácii až do skončenia likvidácie.

Článok 9

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V ...

Za Radu
predseda/predsedníčka
